OVERZICHT UITVOERBAARHEID BELASTINGDIENST 2026

Inzicht in effecten van beleid op de uitvoering

en de beleidsruimte voor de komende jaren

Vooraf

- In het jaarlijkse 'Overzicht Uitvoerbaarheid' geeft de Belastingdienst inzicht in zowel het effect van de voorgenomen beleidsplannen op de uitvoering als de beleidsruimte voor de komende jaren.
- Het overzicht bestaat uit twee delen:
  A. Een overkoepelend beeld van de totale impact van aankomende beleidsmaatregelen op de uitvoering door de Belastingdienst. Dit biedt een aanvullend beeld op de uitvoeringstoetsen per maatregel, omdat hier de samenloop van de voorstellen in beeld gebracht wordt, ook met voorgenomen beleid dat nog niet in concrete wetgeving (en uitvoeringstoetsen) is vervat. Onderdeel A is te vinden op pagina's 4 t/m 8.
  B. Een vooruitblik per keten en de mogelijkheden voor aanpassingen van beleid (zowel structuuraanpassingen als wijzigingen van parameters). Dit ook conform de toezegging uit het commissiedebat Belastingdienst van 19 maart 2026[1] om inzicht te bieden in de ruimte voor nieuwe wensen in de verschillende ketens van de Belastingdienst. Daarbij zijn hier de concrete deadlines te vinden waarvoor beleidsaanpassingen bekend moeten zijn in verband met de doorlooptijd voor implementatie door de Belastingdienst. Onderdeel B is te vinden vanaf pagina 9.

Samenvatting

- Er is tussen beleid en uitvoering samengewerkt aan de voorkant van het beleidsproces om tot uitvoerbaar beleid te komen. Hierdoor kunnen al voor het schrijven van wetgeving keuzes gemaakt worden die bijdragen aan de uitvoerbaarheid van maatregelen. Vooruitkijken en voorspelbaarheid zijn daarbij essentiële ingrediënten. Dit zorgt er ook voor dat de effecten van nieuw beleid op de uitvoering zo vroeg mogelijk meegewogen kunnen worden in de (politieke) besluitvorming.

Uitvoeringstoetsen afgelopen jaar t/m Prinsjesdag 2026

- Bij nieuwe wet- en regelgeving worden de gevolgen voor de uitvoering in kaart gebracht met uitvoeringstoetsen. Het pakket aan maatregelen waarop het afgelopen jaar - van Prinsjesdag 2025 tot Prinsjesdag 2026 - een uitvoeringstoets is gepubliceerd, waaronder het pakket Belastingplan, is uitvoerbaar. Uitvoerbaarheid is echter geen absoluut begrip: een maatregel kan uitvoerbaar zijn en neutraal of zelfs positief uitpakken voor de uitvoering, maar een maatregel kan ook uitvoerbaar zijn en tegelijkertijd een negatief effect hebben op bijvoorbeeld de dienstverlening of het toezicht. De kanttekeningen en risico's zijn beschreven in de uitvoeringstoetsen.
- Het aantal maatregelen waarvoor de Belastingdienst het afgelopen jaar een gepubliceerde uitvoeringstoets heeft opgesteld is beperkter van omvang dan de afgelopen jaren. Voor de meeste maatregelen geldt dat de impact voor de Belastingdienst klein is. Het totale beeld wordt dan ook bepaald door enkele grotere maatregelen:
  - De voorgestelde afschaffing van de aftrek voor specifieke zorgkosten levert een substantiële bijdrage aan vereenvoudiging: deze aftrek is in de praktijk voor zowel burgers als Belastingdienst (zeer) complex.
  - Het voorstel fiscale stimulering startups en scale-ups kent substantiële uitvoeringsrisico's. De Belastingdienst wijst erop dat handhaving hiervan zeer moeilijk is en de regeling niet fraudebestendig is.
  - De Basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ): dit is een impactvolle maatregel met een voorgenomen inwerkingtreding per 2030. Eind 2027 vindt een herijking van de uitvoeringstoets plaats om te bepalen of de implementatie door het UWV en de Belastingdienst per 2030 kan vinden. Twee voorname aandachtspunten zijn de tijdige werving van voldoende deskundige mensen (structureel 163 fte) en de ruimte en prioritering in het IV-portfolio van de keten inkomensheffingen.
- In onderdeel A van dit overzicht wordt in meer detail ingegaan op het beeld van het totale beleidspakket op de Belastingdienst.

[1] Kamerstukken II 2025/26, 31066, nr. 1536.

Vooruitblik en algemeen beeld per keten

- Voor de middellange termijn is de onzekerheid groter over de inpasbaarheid van de voorgenomen beleidsplannen en de keuzes die dat vergt.
- Zoals onder meer opgenomen in de strategische agenda[2] staan voor de komende jaren substantiële hervormingen en beleidswijzigingen op de planning, zoals bijvoorbeeld Box 3, het Inzagerecht Fiscaal Dossier en de verdere hervorming van het fiscale stelsel. Ook is er generieke wetgeving in voorbereiding zoals bijvoorbeeld Versterken Waarborgfunctie AWB en Europese richtlijnen zoals eIDAS, DAC Recast en de introductie van VIDA. Voor deze opgaven geldt vaak dat de precieze vormgeving en/of datum van inwerkingtreding nog niet duidelijk zijn. Tegelijkertijd moeten nieuwe (beleids)wensen ook tegen deze opgaven worden afgewogen.
- Uit de hoofdboodschappen (zie onderdeel B) blijkt dat veel ketens de komende jaren een aanzienlijk deel van hun capaciteit blijven inzetten voor essentiële modernisering van het IV-landschap en de implementatie van wetgeving en externe toezeggingen. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan Belastingdienstbrede voorzieningen, zoals het Generiek Kantoor Platform (GKP), Generieke Dossier Archivering (GDA) en de verdere ontwikkeling van de gegevenshuishouding. Daarnaast vragen opgaven op het gebied van informatiebeveiliging (Cyberbeveiligingswet), privacy (AVG), de Archiefwet en informatiehuishouding blijvend aandacht. Deze opgaven zijn randvoorwaardelijk voor de verdere digitalisering van de Belastingdienst.
- Naarmate minder capaciteit nodig is voor de modernisering en het wegwerken van achterstallig onderhoud, ontstaat ook meer ruimte voor strategische initiatieven die bijdragen aan dienstverlening, gebruiksgemak, toezicht, digitale autonomie, productiviteit, werkplezier en innovatie. In de stand-van-zaken brief[3] is opgenomen dat komende jaren in het Meerjarenportfolio IV meer ruimte vrijkomt voor deze initiatieven. Het jaar 2028 is hierbij een omslagpunt. Van de IV-capaciteit in het meerjarenportfolio gaat op dit moment nog ongeveer 55 procent naar essentiële modernisering, 40 procent naar wetgeving en externe toezeggingen en slechts vijf procent naar strategische vernieuwing. De ambitie is om deze verhouding de komende jaren geleidelijk te verschuiven naar maximaal 20 procent capaciteit voor essentiële modernisering en Life Cycle Management (LCM) en het aandeel voor strategische vernieuwing te vergroten van circa 5 naar ten minste 20 procent van de beschikbare IV-capaciteit.
- Tegen bovenstaande achtergrond blijft gelden dat keuzes noodzakelijk blijven. De Belastingdienst versterkt het inzicht in deze afwegingen ten behoeve van de politieke besluitvorming. Hoe concreter de meerjarenplanning van (beleids)opgaven is, des te concreter deze prioriteringskeuzes in kaart kunnen worden gebracht. In de strategische agenda is het belang van de meerjarige wetgevingskalender benoemd om de samenwerking tussen beleid en uitvoering verder te versterken.

Quickscans uitvoerbaarheid

- De amendementenservice van het Ministerie van Financiën is beschikbaar om Kamerleden hulp te bieden bij het opstellen van een juridisch en technisch juist amendement. Onderdeel hiervan zijn ook de quickscans uitvoerbaarheid die de Belastingdienst opstelt voor amendementen. De hoofdboodschappen per keten en de uiterste parameterdata zoals opgenomen in onderdeel B bieden de basis voor deze beoordeling.

[2] Kamerstukken II 2025/26, 32140, nr. 309
[3] Kamerstukken II 2025/26, 31066, nr. 1553

A – Overzicht uitvoeringstoetsen

A.1 Overzicht uitvoeringstoetsen

Deze paragraaf geeft inzicht in de uitvoeringsaspecten voor de Belastingdienst van de beleidsmaatregelen waarvoor van Prinsjesdag 2025 tot Prinsjesdag 2026 een uitvoeringstoets is gepubliceerd met de wet- en regelgeving.[4]

Figuur 1 geeft een samenvattend overzicht van de verwachte impact van alle door de Belastingdienst opgestelde uitvoeringstoetsen.[5] De beleidsmaatregelen zijn gecategoriseerd naar de mate van de verwachte impact van de maatregelen op de uitvoering door de Belastingdienst en aan de hand van drie categorieën: beperkt, middelgroot en ingrijpend. De maatregelen met middelgrote impact zijn de wet fiscale stimulering startups en scale-ups, de tijdelijke verlaging mrb voor bestelauto's en vrachtauto's en de wet internationale sanctiemaatregelen. De BAZ is de maatregel met ingrijpende impact.

Figuur 1: Overzicht uitvoeringstoetsen

aantal uitvoeringstoetsen	Categorie (naar mate van impact)											
	Beperkt 53				*Middelgroot* 3				*Ingrijpend* 1			
	groen	geel	rood	nvt	groen	geel	rood	nvt	groen	geel	rood	nvt
interactie burgers/bedrijven	41	8		4	1	1	1			1		
maakbaarheid systemen	30	9		14		1	1	1		1		
handhaafbaarheid	22	9		21	1		1	1		1		
fraudebestendigheid	4	1		48			1	2	1			
complexiteitsgevolgen	11	11		31		1	1	1		1		

Leeswijzer figuur 1

- Voor de groene vlaggen geldt dat de Belastingdienst bij de uitvoering van de maatregel geen of beperkte risico's bij de uitvoering voorziet. Ook kan sprake zijn van een verbetering voor de uitvoering.
- Voor de gele en rode vlaggen geldt dat de Belastingdienst gemotiveerd heeft aangegeven dat het voorstel op de weergegeven aspecten risico's met zich meebrengt of negatieve gevolgen heeft op het desbetreffende aspect.
- 'nvt' betekent dat er geen effect wordt verwacht. In enkele gevallen is in de uitvoeringstoets een 'ntb' (nader te bepalen, bijvoorbeeld bij nog op te stellen lagere regelgeving) opgenomen. Deze lopen niet mee in bovenstaand overzicht, waardoor de optelling van de rij soms lager uitvalt dan het totaal.
- De maatregelen worden ingedeeld in een categorie 'impact', respectievelijk beperkt, middelgroot en ingrijpend. Deze categorie-indeling is gebaseerd op de inschatting van de relatieve omvang van de veranderopgave ten opzichte van het totale takenpakket van de Belastingdienst en staat los van de kleur van de vlaggen. Voor maatregelen met middelgrote en ingrijpende impact vergt het relatief veel van de organisatie om die op een goede manier te implementeren, bijvoorbeeld als gevolg van de omvang van het werkpakket, de noodzaak om nieuwe processen te ontwerpen waar de Belastingdienst naar de huidige stand geen of weinig ervaring mee heeft, of relatief veel hooggekwalificeerde capaciteit nodig is met als gevolg druk op het absorptievermogen van de organisatie.

A.2 Rode draden uitvoeringstoetsen

Het overgrote deel van de maatregelen waarvoor uitvoeringstoetsen zijn opgesteld heeft een beperkte impact op de Belastingdienst. Voor het overgrote deel van de maatregelen kan ook worden gezegd dat geen risico wordt gezien in de verschillende categorieën waarop getoetst wordt, zoals interactie met burgers en bedrijven of handhaafbaarheid. Een aantal maatregelen heeft een middelgrote of ingrijpende impact op de Belastingdienst, waarbij ook relatief vaker risico's voor de uitvoerbaarheid gesignaleerd worden in de uitvoeringstoetsen.

[4] Dit overzicht gaat niet in op de uitvoeringseffecten bij de Douane en Dienst Toeslagen. De door die diensten opgestelde uitvoeringstoetsen blijven hier dan ook buiten beschouwing.

A2.1. Vereenvoudiging / complexiteit

Vereenvoudiging van het belastingstelsel blijft vanuit de uitvoering en het perspectief van burgers en bedrijven wenselijk. In het algemeen geldt daarbij dat ook de dienstverlening en handhaafbaarheid gebaat zijn bij een eenvoudige vormgeving van beleid. Dit betekent bijvoorbeeld het gebruik maken van bestaande data om de grondslag en doelgroep te bepalen, geen open normen hanteren en geen uitzonderingen. Dit maakt beleid ook beter automatiseerbaar.

De afschaffing van de specifieke zorgkostenaftrek en de tegemoetkoming zorgkosten betekent een substantiële vereenvoudiging. De complexiteit van de huidige regeling is zowel voor de Belastingdienst als burgers zeer hoog. De combinatie van het medische (niet-fiscale) karakter en de vormgeving in de massaliteit van het fiscale proces past niet bij elkaar. De burger heeft een hoge administratieve last om in onderbouwing te voorzien. In de praktijk blijkt dat een probleem. Door de voorgenomen afschaffing vervalt deze complexiteit.

Daarnaast zijn er een aantal, vanuit het perspectief van de Belastingdienst, kleinere vereenvoudigingen, zoals bijvoorbeeld de tijdelijk verruiming van de vrijstelling voor oldtimers in de motorrijtuigenbelasting, het afschaffen van de eerstedagsmelding, het vereenvoudigen van de werkkostenregeling en het afschaffen van de startersaftrek.

Bij enkele maatregelen met neemt de complexiteit juist toe, zoals bij de wet fiscale stimulering startups en scale-ups, maar ook bij maatregelen met minder impact zoals het maximeren van de Energie- en Milieu-investeringsaftrek (EIA/ MIA), de aanpassing van de begripsbepalingen motorrijtuigenbelasting en het uitbreiden van het overgangsrecht fonds voor gemene rekening.

A 2.2 Dienstverlening Burgers en Bedrijven

De Belastingdienst heeft de ambitie dat het voor burgers en bedrijven steeds makkelijker wordt om belastingzaken snel en eenvoudig in realtime en automatisch goed te regelen. De focus is dat belastingplichtigen zoveel mogelijk uit zichzelf hun fiscale verplichtingen nakomen en de Belastingdienst zet daarbij in op het voorkomen van fouten. Voor een meerderheid van de maatregelen schat de Belastingdienst in dat die op dit punt met aanvullende begeleidende communicatie richting burgers en bedrijven in goede banen te leiden zijn.

Een maatregel met meer impact is de tijdelijk verlaging van de mrb voor bestelauto’s en vrachtauto’s (1 juli t/m 31 december). Hierbij zijn (tijdelijke) risico’s benoemd voor de dienstverlening aan burgers en bedrijven, onder meer doordat het tijdig versturen van brieven niet mogelijk was en de stapeling van regelingen complex. De combinatie hiervan kan mogelijk de bereikbaarheid van de Belastingtelefoon raken.

De meeste maatregelen hebben beperkte impact op de Belastingdienst, waarbij het effect op de dienstverlening zowel positief kan uitvallen als risico’s kan bevatten. Positief zijn bijvoorbeeld de maatregelen bewaarplicht opting-in en het vereenvoudigen van de werkkostenregeling. Voor enkele maatregelen worden ook risico’s in de dienstverlening geconstateerd. Bijvoorbeeld voor het verlengen van de bijtellingskorting voor elektrische auto's van de zaak en versobering van de youngtimerregeling.

A2.3 Toezicht en Opsporing

De Belastingdienst streeft ernaar dat zoveel mogelijk burgers en bedrijven uit zichzelf de regels hun fiscale verplichtingen nakomen, zonder dwingende en kostbare acties vanuit de Belastingdienst. Door middel van zijn dienstverlenende rol, wil de Belastingdienst het voor burgers en bedrijven zo makkelijk mogelijk maken om aan hun fiscale verplichtingen te kunnen voldoen. Tegelijkertijd is de Belastingdienst streng waar nodig. Hierbij zet de Belastingdienst in op toezicht en opsporing.

Voor de wet fiscale stimulering startups en scale-ups geldt dat geaccepteerd moet worden dat de handhaving van de aandelenoptieregeling zeer moeilijk is omdat de Belastingdienst te zeer

afhankelijk is van juiste aangifte door inhoudingsplichtigen en onvoldoende contra-informatie heeft. Na emigratie van (ex)werknemers is de Belastingdienst daarbij (te zeer) afhankelijk van geëmigreerde belastingplichtigen die niet in beeld zijn. De voorgestelde regeling is daarbij niet fraudebestendig.

Zoals eerder benoemd hebben de meeste maatregelen een beperkte impact op de Belastingdienst. Net als het geval is bij dienstverlening, geldt dat het effect van de maatregelen op handhaafbaarheid en fraudebestendigheid zowel positief kan uitvallen als risico's kan bevatten. Positief zijn bijvoorbeeld de maatregelen waardoor het toezicht eenvoudiger wordt, zoals bij de afschaffing van de eerstedagsmelding. Risico's worden vaak gesignaleerd bij maatregelen waarbij processen handmatig moeten worden uitgevoerd en/of extra verzoeken en bezwaren verwacht. Dit geldt bijvoorbeeld voor het verlengen van de bijtellingskorting voor elektrische auto's van de zaak en versobering van de youngtimersregeling. Een ander voorbeeld is de 'Wet veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024'. Deze vergt vanaf 2026 extra inzet van toezicht omdat bij bepaalde groepen belastingplichtigen extra controles moeten worden uitgevoerd en meer complexe bezwaarschriften worden verwacht.

Er zijn een tweetal maatregelen uit de Fiscale verzamelwet BES-eilanden 2027 die impact hebben op de toezicht op de Belastingdienst Caribisch Nederland (BCN). De eerste maatregel betreft de "eindheffing voor het loon ter zake van aan een of meer werknemers ter beschikking gestelde auto's" en de "introductie van een fiscale eenheid in de algemene bestedingsbelasting (ABB)". Vooral de laatste maatregel verhoogt de complexiteit in de uitvoering van BCN en leidt voor BCN, als een relatief kleine organisatie, tot een merkbare lastenverzwaring.

In toenemende mate is er wetgeving - onder meer ingegeven vanuit de EU - die een beroep doet op de inzet en capaciteit van de FIOD. Voorbeelden hiervan zijn het Europese AML-pakket, sanctiewetgeving en de implementatie van de richtlijn inzake bevriezing en confiscatie. De Belastingdienst geeft in de uitvoeringstoetsen expliciet de betekenis aan voor de gevolgen voor de FIOD en de inzet van opsporingscapaciteit. De mate waarin gebruik kan worden gemaakt van het strafrechtelijk instrumentarium is afhankelijk van de (extra) capaciteit die hiervoor beschikbaar wordt gesteld.

A 2.3. Personeel

In onderstaande tabel is een overzicht te vinden van de verwachte personele impact in fte, zoals volgend uit de sinds vorige Prinsjesdag gepubliceerde uitvoeringstoetsen.

maatregel	2026	2027	2028	2029	2030	struc
Basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ)	0	0	31	90	31	163
Wet internationale sanctie maatregelen	66	66	66	66	66	44
Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten	0	2	2	12	-18	-63
Gedeeltelijk vervallen Fiscale vereenvoudigingswet 2017	0	44	44	44	44	66
Totaal van overige maatregelen (<10 fte)	4	16	12	12	11	10
Totaal	**70**	**128**	**155**	**223**	**134**	**220**

Om het totaal van het voorgenomen beleid te implementeren zijn extra medewerkers nodig.

De BAZ heeft de grootste personele impact. Er is sprake van een relatief grote wervingsopgave, bovenop de reguliere werving. Gezien de tijdslijn van invoering in 2030 wordt er vooralsnog geen knelpunt op personeel verwacht, wel is de werving van specialisten en de opleiding ervan een aandachtspunt. Onderzocht wordt daarbij in hoeverre Artificial Intelligence (AI) kan worden ingezet om de uitvoering te ondersteunen.

De modernisering sanctiewet (tranche 1) leidt tot een uitbreiding van 40 fte bij de FIOD. De FIOD heeft de verantwoordelijkheid voor de strafrechtelijke handhaving van sanctieschendingen (waaronder omzeiling) van sancties.

Voor de afschaffing van de aftrek voor specifieke zorgkosten geldt dat op deze complexe regeling een substantieel aantal fte werd ingezet, omdat het een gekozen prioriteit in het toezicht was. Met deze vereenvoudiging wordt een gedeelte van de taakstelling ingevuld en worden andere prioriteiten gekozen om toezicht op te houden. De mate waarin deze vereenvoudiging doorwerkt in het te realiseren niveau van toezicht wordt verder uitgewerkt. Als gevolg van de transitie is er tijdelijk extra inzet nodig voor o.a. extra klachten, bezwaar en beroep.

Het 'gedeeltelijk vervallen van de fiscale verzamelwet 2017' betreft het effect van de heroverweging stroomlijning rood-blauw. Dit is boekhoudkundig van aard: een gedeelte van de voorgenomen regelgeving vervalt, daarmee vervalt ook de eerder ingeboekte besparing van 66 fte.

A2.4. ICT

Het vernieuwen en het Life Cycle Management (LCM) van het ICT-landschap vereisen doorlopend aandacht. Door tijdig in te zetten op vernieuwing en systemen planmatig te onderhouden zorgt de Belastingdienst voor het behoud van een modern landschap. Nieuwe wetgeving wordt daarom steeds beoordeeld op de gevolgen voor deze moderniseringsopgave en de beschikbare IV-capaciteit.

Bij de volgende maatregelen worden risico's gezien op het vlak van ICT:

- De tijdelijke verlaging van de mrb voor bestelauto's en vrachtauto's leidt tot een verdringingseffect in het IV-portfolio:kritische onderhoudstrajecten worden een maand vertraagd, waardoor het risico op storingen toeneemt.
- Het maximeren van de Energie- en Milieu-investeringsaftrek (EIA/ MIA) op daadwerkelijke gemaakte kosten is een maatregel waarbij een structuurwijziging is vereist in de keten Inkomensheffing. Dit voorstel beperkt de resterende beschikbare ruimte in de keten Inkomensheffingen verder (zie ook *B2 Inkomensheffingen*).

A2.5. Herijkingen

Een aantal uitvoeringstoetsen met als opdrachtgever het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn herijkt vanwege de verschuiving van de datum van inwerkingtreding. De uitvoeringstoetsen op deze maatregelen zijn gepubliceerd vóór Prinsjesdag 2025, en daarmee niet meegenomen in de bovenstaande vlaggentabel (figuur 1). Ze zijn wel noemenswaardig vanwege de middelgrote/ingrijpende impact op de Belastingdienst. Voorbeelden van deze maatregelen zijn de herijking meer zekerheid flexwerkers, herijking personeelsbehoud bij crisis en de beschikking van overgang van onderneming. Bij een andere datum van inwerkingtreding moet de Belastingdienst de inpasbaarheid in het IV-porfolio opnieuw beoordelen en moet rekening worden gehouden met de prioritering van andere wetgeving. Bovendien zullen er ook risico's zijn in de samenloop met overige ketens. Dit maakt de implementatie van wetgeving complexer.

A.3 Beleidsopgave komende jaren

De Belastingdienst werkt aan een meerjarig evenwicht tussen de implementatie van nieuwe wetgeving, de uitvoering van de bestaande taken, de modernisering van de informatievoorziening en verbeteringen in dienstverlening en toezicht. Door het meerjarige inzicht in deze opgaven verder te versterken, kunnen keuzes eerder worden voorbereid en explicieter worden gemaakt. Dit vergroot de voorspelbaarheid voor zowel beleid als uitvoering en ondersteunt een zorgvuldige politieke afweging wanneer beschikbare capaciteit ontoereikend is om alle wensen gelijktijdig te realiseren.

Zoals onder meer opgenomen in de strategische agenda staan voor de komende jaren substantiële hervormingen en beleidswijzigingen op de planning, zoals de stelselwijziging Box 3, de verdere hervorming van het fiscale stelsel en het Inzagerecht Fiscaal Dossier. Gelet op het feit dat het

inzagerecht een complete veranderopgave voor de hele organisatie is, is stapsgewijze implementatie het vertrekpunt. De uitgangspunten zijn om het fiscale dossier gefaseerd op te bouwen en completer te maken, en om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande en reeds geplande ontwikkelingen in het IV-portfolio van de Belastingdienst[6].

Ook is er aankomende wetgeving van andere opdrachtgevers en generieke wetgeving/ Europese Verordeningen met mogelijk substantiële impact voor de Belastingdienst. Bijvoorbeeld:

- Zelfstandigenwet: de invoering van de Zelfstandigenwet is een afspraak uit het Coalitieakkoord van het nieuwe kabinet waarmee zzp'ers een duidelijkere positie en erkenning in de wet krijgen.
- Versterken Waarborgfunctie AWB: deze wetgeving bevat belangrijke waarborgen voor de wijze waarop de overheid haar werk doet. Belangrijk bij de vormgeving is dat er sprake is van een efficiënte inzet van overheidsmiddelen en het contact met burgers en bedrijven makkelijker wordt gemaakt.
- De eIDAS-verordening heeft veel impact op de Belastingdienst. Belangrijkste aanpassingen zijn de introductie van de EU Digital Identity Wallet en de aanscherping van de bestaande vertrouwensdiensten. Eind 2026 is alleen nog het mogelijk maken van inloggen met een digitale wallet verplicht. De overige onderdelen moeten naar verwachting binnen enkele jaren worden geïmplementeerd. Deze ontwikkeling kan bijdragen aan het oplossend vermogen van domeinoverstijgende knelpunten. Er kan via wallets beter tot ordentelijke uitvoeringsprocessen worden overgegaan als de burger in de actualiteit betrouwbare informatie wil/moet aanleveren
- DAC Recast: heeft als doel om administratieve samenwerking op het terrein van belastingen te vereenvoudigen, te verbeteren en administratieve lasten te verminderen, zonder het niveau van fiscale transparantie en de bescherming tegen ontwijking en ontduiking te verlagen. De reikwijdte van de voorgestelde verplichting is op dit moment onvoldoende duidelijk. Het voorstel heeft naar verwachting aanzienlijke uitvoeringsgevolgen voor de Belastingdienst, met name voor de informatievoorziening en gegevensuitwisseling.
- Implementatie VIDA-SVR: de implementatie van de Single VAT Registration (SVR) onder het EU-pakket VAT in the Digital Age (ViDA) vermindert de noodzaak voor btw-registraties in meerdere lidstaten. Het wetsvoorstel hiervoor ligt bij de Tweede Kamer.

Voor deze opgaven geldt dat de precieze vormgeving en/of datum van inwerkingtreding nog niet duidelijk zijn. Tegelijkertijd moeten nieuwe (beleids)wensen ook tegen deze opgaven worden afgewogen.

[6] Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 131

B – Vooruitblik per keten en mogelijkheden tot aanpassingen van beleid

In dit onderdeel wordt in de volgende paragrafen per keten:

- Inzicht geboden in ruimte voor nieuwe initiatieven, mede in het licht van de moderniseringsopgave (hoofdboodschappen),
- Een overzicht gegeven van de uiterste data voor het tijdig en zorgvuldig doorvoeren van aanpassingen aan parameterwaarden en structuurwijzigingen.

Hierbij wordt per belastingmiddel (ook wel middelketens) inzichtelijk gemaakt welke opgaven er liggen op het gebied van modernisering, welke beleidsopgaven zijn ingepland en wanneer, op basis van huidige inzichten, mogelijkheden ontstaan voor strategische initiatieven die bijdragen aan de dienstverlening aan burgers en bedrijven en/of nieuw beleid. Naast middelketens zijn er generieke ketens, zoals 'Gegevens', 'Generiek Kantoor en Toezicht' en 'Interactie', die voor verschillende belastingmiddelen werken. De inwerkingtredingsmogelijkheden van nieuwe wetgeving zijn eveneens afhankelijk van de ruimte in deze generieke ketens. Verschuivingen in middelketens kunnen daarbij een effect hebben op de beschikbare capaciteit en ruimte van de generieke ketens. Ook de hoofdboodschappen van deze generieke ketens worden toegelicht.

Parameteraanpassingen

Er wordt inzicht geboden in de mogelijkheden voor parameteraanpassingen en structuurwijzigingen. Parameters zijn bestaande bedragen en percentages in de systemen van de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen waarvan de waarden zich eenvoudig in een reguliere cyclus laten aanpassen. Dit betreft dan niet alleen de wijziging van de parameter in de systemen, maar ook in communicatie-uitingen zoals websites, werkinstructies, rekenhulpen en brieven. Veruit de meeste bedragen en percentages waarmee de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen werken zijn parameters. Niet alle bedragen en percentages zijn echter parameters. De vaststelling daarvan vindt per geval plaats door middel van een uitvoeringstoets.

B1 Autoheffingen 10
B2 Inkomensheffingen 11
B3 Inning en Betalingsverkeer 13
B4 Loonheffingen 14
B5 Omzetbelasting 15
B6. Overige Middelen 17
B7 Schenk- en Erfbelasting 19
B8 Vennootschaps- en dividendbelasting ... 20
B9 BES 21
B10 FIOD 22
B11 Generiek Kantoor en Toezicht 22
B12 Analytics 23
B13 Gegevens 24
B14 Bedrijfsvoering 24
B15 Keten IV 25
B16 Interactie 25
B17 Accijnzen en Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken 26
B18 Toeslagen 27

In paragrafen B17 (Accijnzen en Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken) en B18 (Toeslagen) worden de mogelijkheden voor parameteraanpassingen bij Douane en Dienst Toeslagen toegelicht, conform voorgaande jaren. Hierbij wordt expliciet de relatie gelegd met de planning van de behandeling van het pakket Belastingplan.

Douane en Dienst Toeslagen informeren de Tweede Kamer via de reguliere voortgangsrapportages over de status van de moderniserings- en beleidsopgaven.

B1 Autoheffingen

B1.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
De keten Autoheffingen richt zich op twee belastingmiddelen: motorrijtuigenbelasting (mrb) en de belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm). De afgelopen jaren zijn stappen gezet in de modernisering van het IV-landschap van de keten. De keten zet in op de noodzakelijke vernieuwing van technische platformen die in 2027 wordt afgerond. Door meerwerk van grootonderhoud en uitloop ten opzichte van de initiële inschatting binnen de modernisering van de mrb wordt de afronding hiervan naar verwachting in 2028 gerealiseerd. Parallel aan deze modernisering wordt, in samenwerking met de RDW, gewerkt aan de digitalisering van de bpm-aangifte bij parallelimport en aan de invoering van de geplande nieuwe wetgeving Fiscale Voertuigclassificatie voor de bpm en de mrb per 2027. Gezien de combinatie van reeds ingepast beleid, lopende moderniseringstrajecten en de noodzakelijke vernieuwing van technische platformen, is de beleidsruimte voor de bpm en de mrb in de komende jaren beperkt. Voor beide middelen ontstaat vanaf 2029 enige ruimte voor de implementatie van nieuwe beleidswensen. Het kabinet verkent daarbij of de bpm-wetgeving robuuster vormgegeven kan worden om de problemen in de bpm op te lossen . Dit verkleint ook de moderniseringsopgave. Daardoor kan, als het voorstel doorgang vindt, reeds in 2028 gestart worden met het robuust maken van de bpm. Nieuwe beleidsvoorstellen dienen integraal te worden afgewogen, onder meer in samenhang met voorgenomen verbeteringen in toezicht en bezwaar & beroep. Het blijft voor alle jaren mogelijk om (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.

Parameterwijzigingen	
aanpassing tarieven motorrijtuigenbelasting (mrb)	13 november
aanpassing tarieven belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm)	1 december*

** het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig voor parameterwijzigingen in de mrb of bpm*

overige wijzigingen	
Mrb	zie hoofdboodschap
Bpm	zie hoofdboodschap

B1.2. Toelichting

De motorrijtuigenbelasting is een tijdvakbelasting die voor aanvang van het tijdvak moet worden betaald. Om de belastingplichtige voldoende tijd te geven om aan de verplichting te kunnen voldoen, moet de rekening een maand voor aanvang van het tijdvak al op de mat liggen. Daarmee rekening houdend moet de berekening van de aanslagen anderhalve maand voorafgaand aan het tijdvak worden gestart. Tariefsaanpassingen voor de motorrijtuigenbelasting moeten uiterlijk 13 november van het jaar voorafgaand (*t*-1) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden. Mochten er na 13 november nog wijzigingen plaatsvinden die per 1 januari in werking zouden moeten treden, dan betekent dat, dat er verkeerde automatische incasso's worden doorgevoerd en hier dan geen naheffing of nabetaling over kan plaats vinden en betreffende belastingplichtigen een voordeel of nadeel hebben en wordt onderzocht hoe hiermee kan worden omgegaan. Het is ook mogelijk om wijzigingen op een andere moment dan 1 januari

in te laten gaan, zoals bijvoorbeeld 1 juli 2027. Hiervoor geldt dat de wijzigingen (t-1) 6,5 week eerder bekend moeten zijn om tijdig in werking te kunnen treden.

Tariefsaanpassingen voor de belasting van personenauto's en motorrijwielen moeten uiterlijk 1 december van het jaar voorafgaand (*t*-1) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden. Voor generieke tariefsaanpassingen (die geen of beperkte gevolgen hebben op de markt) geldt voor het bedrijfsleven een implementatietermijn van 3 maanden. Voor andere aanpassingen zoals schijfgrenzen en CO_2uitstootgrenzen geldt voor het bedrijfsleven een langere termijn dan drie maanden.

De belasting zware motorrijtuigen is per 1 juli 2026 afgeschaft in verband met de inwerkingtreding van de vrachtwagenheffing die door de RDW wordt uitgevoerd.

B2 Inkomensheffingen

B2.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
De keten inkomensheffingen is bezig met het tijdig afronden van de modernisering (Uitfaseren Cool:Gen) ultimo 2027. Tegelijkertijd worden voorbereidingen getroffen voor de implementatie van de Wet werkelijk rendement box 3, welke grotendeels in kalenderjaar 2028 zal plaatsvinden. Afhankelijk van de omvang en prioriteit is er ruimte voor nieuw beleid per belastingjaar 2029. Eventuele aanpassingen van het huidige wetsvoorstel box 3 kunnen ook een beroep doen op de capaciteit in 2029. Daarbij geldt dat er al een aantal (potentiële) wetswijzigingen en procesverbeteringen in beeld zijn, onder meer rondom een eventuele verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen, aanslag zonder aangifte (verbetering uitnodigingen-tot-aangifteproces) en een doorgroei naar een volledige vermogenswinstbelasting in box 3. Tot slot staan er ook een aantal procesverbeteringen in voorbereiding bij de keten, zoals het digitaliseren van formulieren (inclusief vooringevulde gegevens) en het automatiseren van processen (zoals het ambtshalve proces). Het blijft voor alle jaren mogelijk om (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.		
Parameterwijzigingen		
voorlopige aanslagen	20 november 12:00u	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij regulier Belastingplantraject)
overige wijzigingen		
specificaties voorlopige aanslag	15,5 maanden	Zie hoofdboodschap
specificaties definitieve aanslag	31 december (t-1)	

B2.2. Toelichting

Inkomstenbelasting niet-winst
Het uiterste moment voor aanpassing van parameterwaarden in de inkomstenbelasting wordt gedicteerd door de voorlopige-aanslagregeling. Deze wordt uiterlijk op 20 november om 12:00 uur van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar (*t-1*) in productie genomen. Het doel van de voorlopige-aanslagregeling is belastingplichtigen de verschuldigde inkomstenbelasting gespreid over het jaar te laten betalen (‘pay as you earn’), dan wel hun teruggaaf in maandelijkse termijnen te laten ontvangen. Hierdoor kan bijvoorbeeld de teruggaaf voor hypotheekrenteaftrek worden ingezet voor de betaling van hypotheekrente.

Bij de doorlooptijden voor de aanpassing van parameterwaarden in de voorlopige-aanslagregeling moet onderscheid worden gemaakt tussen:
a. de massaal op initiatief van de Belastingdienst opgelegde voorlopige aanslagen; en
b. de op verzoek van de belastingplichtige opgelegde voorlopige aanslagen.

- *Ad a*: de massaal op initiatief van de Belastingdienst opgelegde voorlopige aanslagen.

De Belastingdienst legt vanaf de tweede helft van december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar (*t*-1) circa enkele miljoenen voorlopige aanslagen op. In de weken daarvóór vindt de selectie plaats van belastingplichtigen die een voorlopige aanslag moeten ontvangen en wordt berekend hoe hoog de voorlopige aanslagen moeten zijn. De parameterwaarden waarmee deze selecties en berekeningen worden gemaakt, moeten uiterlijk op vrijdag 20 november 12:00 uur (*t*-1) bekend zijn. Andere jaren betekende dit dat de Belastingdienst bij het berekenen van de voorlopige aanslagen de cijfers na de stemmingen over het Belastingplanpakket in de Tweede Kamer gebruikte.[7] De stemmingen in de Tweede kamer staan gepland op 12 november. De uiterste datum voor de parameterwijzigingen is op 20 november; kort na de geplande stemmingsdatum in de Tweede Kamer. Mochten de stemmingen onverhoopt na 20 november zijn, dan wordt voor die middelen gewerkt met de cijfers van Prinsjesdag (incl. eventuele wijziging van op dat moment ingediende nota's van wijzigingen).

- Nadat de berekening van de massaal opgelegde voorlopige aanslagen is gestart, is het niet meer mogelijk daarin in te grijpen.
- Aanpassingen van parameters na 20 november 12:00 uur (*t*-1), bijvoorbeeld in het geval van een novelle, kunnen nog wel worden verwerkt in de definitieve-aanslagregeling voor jaar *t* die na afloop van het belastingjaar (*t*+1) wordt opgelegd. Ook kunnen burgers zelf een nieuwe voorlopige aanslag vragen waarin wel met de bijgestelde parameterwaarden wordt gerekend (zie hierna). De praktijk leert echter dat de meeste burgers zo'n aanvraag niet doen. Optredende verschillen moeten worden rechtgetrokken bij de definitieve-aanslagregeling na afloop van het jaar en resulteren dan in terug te vorderen bedragen, of nabetalingen. Afhankelijk van de aangepaste parameterwaarde(n) kan verrekening voor werknemers al eerder geheel of gedeeltelijk verlopen via de loonheffingen.

- *Ad b*: verwerking van door belastingplichtigen zelf aangevraagde voorlopige aanslagen.
  De Belastingdienst stelt belastingplichtigen in staat de door hen ontvangen voorlopige aanslag bij te stellen, of zelf initiatief te nemen een voorlopige aanslag aan te vragen. Daartoe kunnen zij gebruik maken van het burgerportal. Het burgerportal voor het aanvragen van een nieuwe of gewijzigde voorlopige aanslag voor het eerstvolgende jaar gaat begin december voorafgaand aan het belastingjaar (*t*-1) live. Het burgerportal rekent op dat moment met de parameterwaarden zoals daarover in de Tweede Kamer bij het Belastingplanpakket is gestemd.[8]

Inkomstenbelasting winst
Voor de inkomstenbelasting winst (IH-winst) gelden dezelfde termijnen als voor de inkomstenbelasting niet-winst. Verschil met de inkomstenbelasting niet-winst is dat het winstbegrip niet gedetailleerd in de voorlopige-aanslagregeling is ingebouwd. Dit betekent dat ondernemers die in de voorlopige aanslag al rekening willen houden met wijzigingen in het winstbegrip in de meeste gevallen zelf initiatief moeten nemen om een gewijzigde voorlopige aanslag aan te vragen. In de praktijk leidt dit niet tot problemen, omdat ondernemers er aan zijn

[7] De Belastingdienst legt voorafgaand aan 20 november (*t*-1) al 300 positieve en 300 negatieve voorlopige aanslagen inkomstenbelasting *t* op. Dit is noodzakelijk om de verwerkingsstraat voor de voorlopige-aanslagregeling te testen. Na stemmingen Tweede Kamer beoordeelt de Belastingdienst of parameterwijzigingen tijdens de behandeling in de Tweede Kamer voor deze aanslagen tot een andere berekening leiden. De aanslagen waarvoor dit het geval is, worden aangepast. De belastingplichtigen die het aangaat worden daarover geïnformeerd.

[8] Indien onverhoopt parameterwaarden in de tweede helft van december moeten worden aangepast als gevolg van een novelle, worden deze aanpassingen enkele dagen na de stemmingen in de Eerste Kamer in het burgerportal doorgevoerd. In deze situatie wordt de verwerking van verzoeken om een voorlopige aanslag aangehouden, zodat met de definitieve parameterwaarden kan worden gerekend. Het gevolg hiervan is dat de voorlopige aanslagen later worden verstuurd dan gepland en er aanvullende opdrachten nodig zijn om parameters aan te passen.

gewend dat hun definitieve aanslag, mede als gevolg van de fluctuaties in de winst, kan afwijken van de voorlopige aanslag.

Een beperkt aantal vrijstellingen, waaronder de ondernemersaftrek en de mkb-winstvrijstelling, zijn wel als parameters in de voorlopige aanslag ingebouwd. Sommige parameterwaarden zijn uitsluitend in de toelichting bij de voorlopige aanslag opgenomen. Mogelijke aanpassingen die opkomen tijdens de parlementaire behandeling van het Belastingplanpakket worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of het nog mogelijk is deze ook in de voorlopige-aanslagregeling voor jaar *t* te verwerken.

Indien mogelijke afwijkingen tussen de voorlopige aanslag en definitieve aanslag worden geaccepteerd, kunnen de specificaties voor de definitieve aanslag voor jaar *t* – anders dan wijzigingen van parameterwaarden – worden gewijzigd tot 31 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar (*t*-1). Op 1 maart van jaar *t* ontvangen de softwareleveranciers de specificaties voor de definitieve aanslag. Deze termijnen gelden zowel voor inkomstenbelasting niet-winst als inkomstenbelasting winst.

Overige aanpassingen
De specificaties – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor de voorlopige aanslag voor het jaar *t* moeten 15,5 maand voorafgaand aan het belastingjaar (*t-2*) bekend zijn om in de voorlopige-aanslagregeling verwerkt te kunnen worden. In deze weging wordt onder andere gekeken naar stapeling in het portfolio van de Belastingdienst, omvang van de geraakte doelgroep, hoogte van financieel belang voor belastingplichtigen, beschikbaarheid van contra-informatie, aanpasbaarheid in papieren biljetten, benodigd communicatietraject, technische omvang van de wijziging, etc.

B3 Inning en Betalingsverkeer

B3.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte	
De keten Inning- en Betalingsverkeer kenmerkt zich door een groot volume van applicaties die stap-voor-stap worden gemoderniseerd. Het implementeren van wetswijzigingen (zoals nieuwe belastingmiddelen en wetgeving op het gebied van schuldenproblematiek) tijdens deze modernisering vergt extra capaciteit omdat implementatie zowel in de oude als nieuwe omgeving plaatsvindt. Deze 'dubbele' implementatie maakt het complexer en arbeidsintensief. Zolang dit loopt is de ruimte voor nieuwe initiatieven beperkt. De beperkte beschikbare ruimte wordt de komende jaren onder andere gebruikt voor het afronden van de implementatie van de nieuwe huisbank, de standby huisbank en de implementatie van de aanbestede pakketoplossing voor Omzetbelasting. Hoewel de modernisering van het gehele inningslandschap langer doorloopt, ontstaat vanaf 2028 geleidelijk ruimte voor de ontwikkeling en implementatie van nieuw beleid en strategische initiatieven. Wel geldt dat er al een aantal (potentiële) wetswijzigingen en procesverbeteringen in beeld zijn, bijvoorbeeld in het schuldendomein, waar nieuwe voorstellen tegen afgewogen moeten worden. Het blijft voor alle jaren mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.	
Parameterwijzigingen	
aanpassing parameters	15 november (per 1 januari) 15 mei (per 1 juli)
overige wijzigingen	
introductie nieuw belastingmiddel	6 - 12 maanden

B3.2. Toelichting

De parameterwaarden waarmee in de inning wordt gerekend moeten uiterlijk op 15 november van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Om een juiste (ver)werking van deze parameters te kunnen garanderen voor de parameters die per 1 juli worden ingevoerd, moeten de nieuwe waarden uiterlijk 15 mei van hetzelfde jaar bekend zijn. Mochten er na 15 november nog wijzigingen plaatsvinden, dan wordt onderzocht hoe hiermee kan worden omgegaan. Wel is het mogelijk om wijzigingen per 1 juli 2027 in werking te laten treden.

Bij de introductie van een nieuw belastingmiddel moet ook de aansluiting op de inningssystemen worden gerealiseerd. In het algemeen moet rekening worden gehouden met een realisatieperiode van een half tot 1 jaar voor aansluiting van nieuwe belastingmiddelen op de inningssystemen, mits wordt voldaan aan de standaard aansluitvoorwaarden van heffen en innen. Als bijzondere variaties gewenst zijn, moet een inschatting gemaakt worden van de impact en de haalbaarheid.

B4 Loonheffingen

B.4.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
De modernisering van de belangrijkste ICT-systemen voor Loonaangifteprocessen (HLP en GWA), die met een verouderde programmeertaal zijn ontwikkeld (Cool:Gen), heeft tot eind 2028 prioriteit. Dit was eerder vanaf 2028. Dit is het gevolg van inpassing van nieuwe wetgeving, zoals de ‘‘fiscale normering markt voor voertuigen gericht op personenvervoer’’ en vertraging in de planning van de uitfasering Cool:Gen. De modernisering van andere ICT-systemen, binnen de keten LH, is afgerond. Nieuwe wetgeving die de komende jaren wordt voorbereid en geïmplementeerd betreft onder meer de fiscale normering markt voor voertuigen gericht op personenvervoer, een structureel proces voor de premiedifferentiatie Werkloosheidswet (WW), de Wet overgang van onderneming (Wovon) en generieke wetgeving voor digitale dienstverlening (wmEBV). Er ontstaat eind 2028 ruimte voor de implementatie van nieuw beleid en strategische initiatieven. De prioritering hiervan moet worden afgewogen tegen de dan bekende (beleids)voornemens. Het blijft mogelijk om in de tussentijd jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) uit te voeren.		
Parameterwijzigingen		
wijzigingen loonheffingen per 1 januari (dit betreft ook premies werknemersverzekeringen). Deze worden jaarlijks gepubliceerd bij de Nieuwsbrief Loonheffingen en later opgenomen in het Handboek Loonheffingen.	20 november 2026	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij regulier Belasting-plantraject); bij wijzigingen na 20 november moet tussen-tijds per 1 april een nieuwe set loonbelastingtabellen worden uitgebracht
overige wijzigingen		
structuuraanpassingen in de rekenvoorschriften (voor o.a. de loonbelastingtabellen)	6 maanden	
beperkte wijzigingen op de gegevensset voor de loonheffingen	7 maanden	
rubriekswijzigingen in de gegevensset voor de loonheffingen	9 maanden	

B4.2. Toelichting

Voor de loonheffingen moeten wijzigingen veelal worden verwerkt in de software van externe leveranciers die de aangepaste software leveren aan circa 795.000 inhoudingsplichtigen. Deze inhoudingsplichtigen moeten op hun beurt tijdig hun loonadministratie op orde brengen. De Belastingdienst onderhoudt hierover nauwe contacten met de softwareleveranciers. Daags na de voorziene stemmingen over het pakket Belastingplan 2027 in de Tweede Kamer start bij de Belastingdienst de verwerking van de parameterwaarden. Dit heeft ook betrekking op parameterwijzigingen m.b.t. premietarieven bij SZW en VWS. De definitieve parameterwaarden voor de loonheffingen worden uiterlijk op 20 november 2026 aan de softwareleveranciers aangeleverd. De softwareleveranciers kunnen de parameters van de loonheffingen vervolgens verwerken in de aangiftesoftware. De stemmingen in de Tweede kamer staan gepland op 12 november. De uiterste datum voor de parameterwijzigingen op 20 november; kort na de geplande stemmingsdatum in de Tweede Kamer. Mochten de stemmingen onverhoopt na 20 november zijn, dan wordt voor die middelen gewerkt met de cijfers van Prinsjesdag (incl. eventuele wijziging van op dat moment ingediende nota's van wijzigingen). Dit stelt dit werkgevers in staat om vanaf januari 2027 de juiste parameters toe te passen in hun loonadministratie.

Rubriekswijzigingen die op 1 april van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn, kunnen veelal per 1 januari daaropvolgend worden doorgevoerd. Na 1 april worden in beginsel alleen nog wijzigingen op de gegevensset doorgevoerd op grond van wet- en regelgeving. Met de softwareleveranciers, UWV en CBS is de afspraak gemaakt dat zij de conceptspecificaties voor de loonaangifte voor het volgende belastingjaar uiterlijk op 1 juli van het jaar voorafgaand (t-1) ontvangen. De wijzigingen worden in de maand juni voorbereid en moeten daarom begin juni bekend zijn.

B5 Omzetbelasting

B5.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte

De keten Omzetbelasting maakt gebruik van een verouderd IT-landschap waarin structuurwijzigingen niet mogelijk zijn. In maart 2025 is het contract getekend voor een pakketoplossing voor de modernisering van de omzetbelasting. In juli 2025 is de planning vastgesteld voor het overzetten van bestaande processen naar de nieuwe omgeving: medio 2026 VAT-refund, medio 2027 Binnenlandse omzetbelasting, intracommunautaire processen en de NL-KOR (kleine ondernemersregeling) en medio 2028 EU BTW e-commerce/ One Stop Shop, EU-KOR.

De risicoanalyse van het moderniseringsprogramma is afgerond en wijst uit dat de risico's rondom de vertrouwelijkheid van gegevens en de continuïteit van de dienstverlening in het housing-scenario, waarbij de leverancier het beheer en onderhoud van de infrastructuur verzorgt, niet afdoende gemitigeerd kunnen worden in de huidige geopolitieke context. Deze geopolitieke ontwikkelingen vragen om een grotere mate van digitale autonomie van de Belastingdienst. Daarom heeft de Belastingdienst besloten om vóór ingebruikname van het nieuwe systeem over te gaan op het zogenoemde hosting-scenario, zodat deze risico's te beheersen zijn. In het hosting-scenario doet de Belastingdienst het beheer en onderhoud van de infrastructuur in plaats van de leverancier.

De gevolgen voor de overgang naar het hosting-scenario zijn uitgewerkt en op basis hiervan is vastgesteld dat aanvullende werkzaamheden nodig zijn. Hierdoor is de datum voor livegang VAT-Refund vastgesteld in april 2027. De planning voor de uitrol van de binnenlandse omzetbelasting, intracommunautaire processen en de Nederlandse kleine ondernemersregeling verschuift daardoor van 1 juli 2027 naar het derde kwartaal van 2027. Voor ondernemers zijn er, afgezien van het verschuiven van de planning, geen verdere consequenties. Wel leidt deze verschuiving ertoe dat de vervanging van BSN door een betekenisloos betaalkenmerk voor ondernemers later wordt gerealiseerd. Hiermee loopt de uitfasering gelijk op met de planning

voor de omzetbelasting en wordt deze in het derde kwartaal van 2027 gerealiseerd. Keuze Digitaal wordt door deze verschuiving niet geraakt.

De belangrijkste beleidsopgaven naast deze modernisering zijn de implementatie van het Europese pakket Vat in the Digital Age (Vida) en de ondersteuning van EU btw e-commerce tot aan de implementatie binnen de genoemde pakketoplossing. De regeling Vida bestaat uit drie onderdelen met een gefaseerde invoering vanaf 1 januari 2027 tot 1 juli 2030.

Wanneer in 2027 het proces van de Binnenlandse omzetbelasting is overgezet, ontstaat er ruimte voor de implementatie van nieuw beleid en strategische initiatieven. Het blijft in de tussentijd mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.

Parameterwijzigingen		
aanpassing tarieven omzetbelasting	1 oktober*	Bij de huidige legacy IT is het tot 1 januari 2029 eenmalig mogelijk om een tariefcombinatie aan te passen (zie toelichting)
tariefsindelingen omzetbelasting	1 december*	
	**Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig*	
overige wijzigingen		
andere wijzigingen omzetbelastingsysteem	i.v.m. systeemvernieuwing sterk afhankelijk van de wijziging (zie hoofdboodschap)	
berichtenverkeer in EU-verband	nader te bepalen per voorstel	

B5.2 Toelichting

Het huidige legacy systeem kan maximaal drie tariefcombinaties bevatten: de geldende tariefcombinatie en de twee voorafgaande tarieven. Onder een tariefcombinatie wordt verstaan: een combinatie van het algemene en het verlaagde tarief. Als één van de twee of beide tarieven veranderen, ontstaat een nieuwe combinatie. Een tariefcombinatie moet tot 10 jaar na zijn geldigheid beschikbaar blijven in het systeem. Als gevolg hiervan is het naar de huidige stand sinds 1 oktober 2022 (en tot 1 januari 2029) eenmalig mogelijk de tariefspercentages voor de omzetbelasting aan te passen. Een wijziging van een tariefscombinatie moet uiterlijk 1 oktober bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Het bedrijfsleven heeft overigens een langere doorlooptijd nodig dan de Belastingdienst.

Wijzigingen in de tariefsindelingen voor bepaalde goederen en diensten, bijvoorbeeld van het verlaagde naar het algemene tarief binnen de bestaande tariefsstructuren, moeten voor de Belastingdienst minimaal een maand van tevoren bekend zijn. Deze wijziging vergt geen systeemaanpassing maar de 1-maandsperiode is nodig om wijzigingen te verwerken in de communicatie (zoals op Belastingdienst.nl). Het bedrijfsleven dient de wijzigingen in de administratie te verwerken en zal daarvoor een langere doorlooptijd nodig hebben. Dit is afhankelijk van welke bedrijven door de wijziging worden geraakt en welk overgangsrecht van toepassing is.

De berichtenuitwisseling over de omzetbelasting met andere EU-lidstaten wordt ondersteund met separate applicaties. Wijzigingen van de van toepassing zijnde Europese regelgeving worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of en op welke termijn deze in de systemen kunnen worden verwerkt.

B6. Overige Middelen

B6.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
De keten Overige Middelen verzorgt voor 17 belastingmiddelen (waaronder belastingen op milieugrondslag en de overdrachtsbelasting) de informatievoorziening. Kenmerkend voor deze middelen is dat het voornamelijk compacte aangiftebelastingen zijn. De processen, systemen en voortbrenging worden stapsgewijs gemoderniseerd.. Naar verwachting duren deze werkzaamheden tot ten minste eind 2030. Dit komt omdat de werkzaamheden rondom de vervanging van IPAS meer tijd en energie vragen dan vooraf ingeschat. Daarnaast heeft de modernisering van de Kansspelbelasting langer geduurd dan verwacht. Dit heeft effect gehad op de beschikbare capaciteit. Parallel aan deze modernisering wordt ook gewerkt aan de implementatie van nieuwe wetgeving. De inpassing van de CO2-heffing glastuinbouw is de grootste beleidsopgave voor de komende periode. Vanaf 2030 ontstaat er ruimte voor de ontwikkeling en implementatie van nieuw beleid en strategische initiatieven. Het blijft in de tussentijd mogelijk om jaarlijks (parameter-) aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.		
Parameterwijzigingen		
aanpassing tarieven milieu-belastingen (afvalstoffenbelasting, energiebelasting, kolenbelasting, belasting op leidingwater, vliegbelasting)	1 december*	** Met uitzondering van de eerste schrijf energiebelasting, daar is meer tijd voor nodig.*
aanpassing tarieven kansspelbelasting	1 december	
aanpassing tarieven assurantiebelasting	1 november**	*** Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig*
aanpassing tarieven overdrachtsbelastingen	1 december***	**** De notariële sector heeft een langere voorbereidingstijd nodig.*
aanpassing tarieven cijns, oppervlakterecht en winstaandeel (mijnbouwheffingen)	1 december	
aanpassing tarieven bankenbelasting	1 december	
overige wijzigingen		
vaststelling specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de milieubelastingen en mijnbouwheffingen	4-18 maanden afhankelijk van de wijziging	
andere wijzigingen kansspelbelasting	6-18 maanden	
andere wijzigingen assurantiebelasting	6-18 maanden	
andere wijzigingen overdrachtsbelasting	3-9 maanden	
andere wijzigingen bankenbelasting	4-18 maanden	

B6.2. Toelichting

Milieubelastingen
Aanpassingen van parameterwaarden voor de milieubelastingen kunnen nog tijdig per 1 januari van een jaar worden doorgevoerd indien deze 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend

zijn. Met uitzondering van de eerste schijf energiebelasting, daar is meer tijd voor nodig indien deze gaat afwijken van de tweede schijf. Andere parameterwijzigingen kunnen indien 1 december bekend nog tijdig door het bedrijfsleven in de administraties worden verwerkt. Let op: aanpassing van een schijflengte betreft geen parameteraanpassing, maar is een structuurwijziging.

De specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de milieubelastingen moeten minimaal 4 tot 18 maanden van tevoren vaststaan om deze per 1 januari van een bepaald jaar te kunnen toepassen.

Kansspelbelasting
De parameterwaarden waarmee de aangifte kansspelbelasting wordt berekend moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de kansspelbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 6 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

Assurantiebelasting
De parameterwaarden in het aangifteformulier voor de assurantiebelasting moeten uiterlijk op 1 november van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig, vanwege onder andere het aanpassen van het in rekening te brengen bedrag bij hun klanten en de communicatie hierover richting hun klanten. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de assurantiebelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 6 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

Mijnbouwheffingen
De mijnbouwheffingen hebben betrekking op één aanslagbelasting (winstaandeel, welke is gerelateerd aan de vennootschapsbelasting), en op twee aangiftebelastingen (cijns en oppervlakterecht). De parameterwaarden voor al deze drie heffingen, moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de applicatie voor de mijnbouwwet, moeten, afhankelijk van de complexiteit, uiterlijk 4 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

Overdrachtsbelasting
De overdrachtsbelasting is een tijdstipbelasting. De notaris moet daarvoor op enig moment weten welk tarief of vrijstelling moet worden toegepast. De notaris geeft de verschuldigde belasting aan. De parameterwaarden voor de overdrachtsbelasting moeten voor de Belastingdienst uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn, om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de overdrachtsbelasting, zoals bijvoorbeeld toevoegen van extra vrijstellingen, moeten voor de Belastingdienst afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 3 tot 9 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Aanpassingen in de overdrachtsbelasting vergen doorgaans ook aanpassingen in de softwarepakketten bij het notariaat. De notarissen hebben in de laatste maanden van elk jaar zeer beperkte capaciteit om de impact van dergelijke aanpassingen in kaart te brengen en om deze aanpassingen samen met hun softwareleveranciers te implementeren. Per individuele maatregel in de overdrachtsbelasting moet de Belastingdienst daarom in gezamenlijkheid met het notariaat verkennen op welke termijn deze kan worden ingevoerd.

Bankenbelasting
Voor de bankenbelasting moet aangifte worden gedaan voor het eind van de 10e maand na de datum waarop de balans of de geconsolideerde balans is opgemaakt. De bankenbelasting kent twee tarieven. Een tarief voor kortlopende schulden (looptijd minder dan 1 jaar) en een tarief voor langlopende schulden (looptijd langer dan 1 jaar). De parameterwaarden voor de bankenbelasting moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de bankenbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 4 tot 18

maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

B7 Schenk- en Erfbelasting

B7.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte	
De keten Schenk- en Erfbelasting werkt door aan de noodzakelijke modernisering van de systemen, waaronder de modernisering van de Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) die voor eind 2026 is afgerond, de migratie van systemen naar het analytics platform en Keuze Digitaal. Modernisering van het systeem voor de landinrichtingsrente start in 2027. Vanaf 2027 wordt invulling gegeven aan de wettelijke toezegging tot het bouwen van een ANBI-publicatieportaal. Hiervoor is capaciteit nodig tot en met 2029. Vanaf 2029 ontstaat er ruimte voor de implementatie van nieuw beleid en strategische initiatieven. Hierbij geldt dat dit moet worden afgewogen tegen het voornemen om de systemen fundamenteel te verbeteren, gezien de vergrijzing die tot een stijgend aantal vermogende erflaters leidt. Het blijft in de tussentijd mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.	
Parameterwijzigingen	
aanpassing parameters	1 december
overige wijzigingen	
specificaties voor de aangifte-producten andere wijzigingen	1 maart (t-1)

B7.2. Toelichting
De aangifte schenkbelasting wordt vaak na afloop van het kalenderjaar waarin de schenking plaatsvond gedaan, maar kan al worden gedaan vanaf 1 maart van het jaar waarop de schenking ziet. Om de aangifte daartoe tijdig gereed te hebben, moeten aanpassingen van parameterwaarden (bijv. hoogtes van vrijstellingen en tarieven) uiterlijk op 1 december in het jaar daaraan voorafgaand (t-1) bekend zijn. De parameterwaarden voor de erfbelasting moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar in de systemen van de Belastingdienst verwerkt te hebben.

In geval van wijzigingen van de aangifteproducten moeten de specificaties – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor het belastingjaar t bekend zijn op 1 maart (t-1) dit i.v.m. een tijdige uitlevering van specificaties aan de softwareleveranciers. Mogelijke aanpassingen die opkomen tijdens de parlementaire behandeling van het Belastingplanpakket worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of het nog mogelijk is deze voor jaar t te verwerken. In deze weging wordt onder andere gekeken naar stapeling in het portfolio van de Belastingdienst, omvang van de geraakte doelgroep, hoogte van financieel belang voor Schenk- en Erfbelasting, beschikbaarheid van contra-informatie, aanpasbaarheid in papieren biljetten, benodigd communicatietraject, technische omvang van de wijziging, etc.

B8 Vennootschaps- en dividendbelasting

B8.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte	
De keten Vennootschaps- en dividendbelasting richt zich dit jaar op het behalen van meerdere kritieke mijlpalen: de uitfasering van Cool:Gen uiterlijk eind 2026, waarbij wordt toegewerkt naar een minimaal werkende oplossing per 1 januari 2027 en verdere afronding in de eerste maanden van 2027, het uitfaseren van IPAS en de digitalisering van de dividendbelasting. Daarnaast wordt de modernisering van de bronbelasting voorbereid en worden scenario's ontwikkeld om de wendbaarheid van de vennootschapsbelasting (verouderde COBOL-applicatie) te vergroten. De keten gaat uitvoering geven aan een nieuw arrest van de Hoge Raad inzake het belastingrentepercentage. Dit vraagt om scherpe keuzes in de inzet van capaciteit. Daarnaast geldt dat niet meer dan één groot internationaal project tegelijk kan worden geïmplementeerd. Voor de periode 2026 tot en met 2030 betreft dit de EU-richtlijn FASTER. In de tussentijd blijven jaarlijkse (parameter-)aanpassingen met beperkte impact op IV-capaciteit mogelijk. De keten implementeert in 2026 de Wet minimumbelasting 2024 (EU-richtlijn Pijler 2), de temporele beperking verrekening voorheffingen met de vennootschapsbelasting (Sofina) en matiging belastingrente (Hoge Raad).	
Parameterwijzigingen	
aanpassing tarieven en schijflengtes Vpb (zowel de massaal opgelegde als de zelf aangevraagde)	1 december
aanpassing percentages teruggaven/inhoudingen	1 november
dividendbelasting aanpassing tarieven aangifte dividendbelasting	1 december
aanpassing tarieven bronbelasting	1 december
overige wijzigingen	
specificaties voorlopige aanslag Vpb	1 maart (t-1)
specificaties definitieve aanslag Vpb	1 februari (t)
teruggaaf dividendbelasting	6-12 maanden
aangifte dividendbelasting	zie hoofdboodschap
andere wijzigingen bronbelasting	9-12 maanden

B8.2. Toelichting

Vennootschapsbelasting
De parameterwaarden in de (voorlopige) aanslagregeling vennootschapsbelasting (Vpb) zijn de Vpb-tarieven en de schijflengten. Het uiterste moment voor aanpassing van parameterwaarden in de vennootschapsbelasting wordt gedicteerd door de voorlopige aanslag. Om de voorlopige aanslagregeling tijdig in productie te kunnen nemen, moeten de parameterwaarden uiterlijk 1 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar (t-1) bekend zijn. De voorlopige aanslag wordt aan het begin van boekjaar verstuurd. Het boekjaar kan het kalenderjaar zijn. Een aantal belastingplichtigen kiest voor een gebroken boekjaar.

De specificaties voor verzoek voorlopige aanslag Vpb – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor het belastingjaar t moeten bekend zijn op 1 maart (t-1). De specificaties voor de aangifte Vpb – anders dan wijzigingen van parameterwaarden – voor belastingjaar t moeten vaststaan op 1 februari van datzelfde jaar t. Op 1 maart ontvangen de softwareleveranciers de specificaties.

De specificaties voor de voorlopige-aanslagregeling Vpb – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor het belastingjaar t moeten bekend zijn op 1 maart (t-1). De specificaties voor de definitieve aanslagregeling Vpb – anders dan wijzigingen van parameterwaarden – voor belastingjaar t moeten vaststaan op 1 februari van datzelfde jaar t. Op 1 maart ontvangen de softwareleveranciers de specificaties.

Dividendbelasting
De parameterwaarden waarmee teruggaafverzoeken dividendbelasting worden berekend (percentages van de inhouding of het percentage van de teruggaaf), moeten uiterlijk op 1 november van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Voor de aangifte dividendbelasting geldt dat op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) de parameterwaarden helder moeten zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor teruggaaf dividendbelasting moeten uiterlijk 6 tot 12 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor wijzigingen van de aangifte, opgaaf of het verzoek om een kwalificatiebeschikking dividendbelasting moeten uiterlijk 1 februari van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor wijzigingen met een andere ingangsdatum dan 1 januari moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 3 tot 9 maanden voor de gewenste ingangsdatum vaststaan.

Bronbelasting renten, royalty's en dividenden
De parameterwaarden voor de bronbelasting renten, royalty's en dividenden moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Omdat het tarief van de bronbelasting op basis van de wet gelijk is aan het hoge Vpb-tarief, moet het tarief van de bronbelasting in de systemen worden aangepast als ook het hoge Vpb-tarief wijzigt. Een tariefsaanpassing is beperkt in omvang en kan tijdig worden aangepast in de systemen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de bronbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 9 tot 12 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

B9 BES

B9.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte	
Om de continuïteit te waarborgen ondergaat het ICT-landschap van Heffing en Inning van de Belastingdienst Caribisch Nederland momenteel technische upgrades aan de backoffice en de portalen. De focus ligt op het moderniseren van de online dienstverlening en het toekomstbestendig maken van de systemen voor o.a. DigiD/eHerkenning en nieuwe standaarden zoals op grond van de Wet digitale overheid. De noodzakelijke vernieuwing van de Heffingen-applicatie blijft een aandachtspunt. Het Douane-systeem ten behoeve van de uitvoering van Douane wet- en regelgeving krijgt dit jaar eveneens een technische upgrade. De overgang naar het toekomstige Douanesysteem wordt voorbereid. Nieuwe wetgevingsinitiatieven moeten in nauwe samenhang met deze huidige moderniserings- en securityagenda worden afgewogen.	
Parameterwijzigingen	
aanpassing bestaande parameters (bv. belastingvrije som, ouderentoeslag in de IB, instapbedrag tweede schijf)	15 december
overige wijzigingen	
andere wijzigingen	15 september

Bepaalde bestaande parameters kan de Belastingdienst Caribisch Nederland snel aanpassen. Denk hierbij aan zaken zoals de belastingvrije som of ouderentoeslag bij de IB. Zodra bekend is wat er gewijzigd moet worden, kan dat in de systemen worden doorgevoerd. Als er nieuwe

parameters moeten worden gewijzigd of aanpassingen die nog niet in de systemen zitten (bijvoorbeeld een nieuw percentage), dan moet dit door de externe softwareontwikkelaar worden ingebouwd. Om dit tijdig mee te kunnen nemen in de jaarlijkse oplevering, is die informatie uiterlijk medio september (*t*-1) nodig.

B10 FIOD

B9.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
Het IV-landschap van de FIOD is de laatste jaren onvoldoende meegegroeid met nieuwe ontwikkelingen en staat daarmee voor een grote moderniseringsopgave. Investering in modernisering van het IV-landschap van de FIOD is essentieel om de continuïteit te waarborgen, te kunnen blijven voldoen aan wet- en regelgeving (zoals verscherpt toezicht op Crypto) en te kunnen meebewegen met de technologische ontwikkelingen in de criminele buitenwereld. De vernieuwing van het IV-landschap gaat hand in hand met de ontwikkeling van een nieuwe digitale werkomgeving om rechtsstatelijk en effectief te kunnen opsporen. De beleidsopgave voor de FIOD is gericht op het invoeren van het nieuwe Wetboek van Strafvordering en Verschoningsrecht, dat gepland staat in 2029, en het conform (privacy)wetgeving opslaan en verwerken van gegevens (waaronder het verschoningsrecht). Het belangrijkste programma van de IV-keten FIOD, Doorontwikkeling Digitale Werkomgeving (DDWO), stelt de FIOD in staat om haar wettelijke opsporingstaken veilig uit te voeren. Voor de keten FIOD wordt weer ruimte verwacht vanaf medio 2029, dit was eerder 2027. Deze ruimte hangt onder meer samen met de vernieuwing van de forensische infrastructuur, die noodzakelijk is voor het verwerken en analyseren van een toenemende hoeveelheid opsporingsinformatie. Het blijft in de tussentijd mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.
Parameterwijzigingen
niet van toepassing
overige wijzigingen
niet van toepassing

B11 Generiek Kantoor en Toezicht

B11.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
De keten GKT realiseert generieke (IT-)voorzieningen ten behoeve van uniforme bedrijfsprocessen binnen de Belastingdienst. In de modernisering wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het Generiek Bezwaar Proces en de rationalisatie van diverse voorzieningen die in het toezicht worden ingezet. Een voorbeeld hiervan is de doorontwikkeling van het Generieke Kantoor Platform dat de basis vormtvoor het generiek ondersteunen van het primaire proces. Dit is belangrijk omdat hiermee werkzaamheden consistent, beheerst en herleidbaar kunnen worden uitgevoerd en vastgelegd. Daarnaast werkt de keten aan de vervanging van verouderde applicaties en de grote technische migraties vanuit het IV-landschap om de continuïteit van primaire bedrijfsprocessen te borgen. Er wordt de komende jaren een substantiële bijdrage geleverd aan de invoering van wetgeving, waaronder de diverse Directives on Administrative Cooperation (DAC) en stroomlijning fiscaal inzagerecht. Deze projecten lopen naast de al lopende projecten die voortvloeien uit de gedane toezeggingen over de uitfasering van Klantbeeld Toezicht Applicatie (KTA), Informatiesjabloon

en Gruff en de daarbij horende beheersing van risico's op privacy. Daarnaast zal de keten een belangrijke rol spelen bij de realisatie van Inzage Fiscaal Dossier (IFD). Tot slot leidt de toenemende bezwarenstroom tot een noodzakelijk herontwerp van het bezwarenproces, om zo veel mogelijk bezwaren binnen de Awb-termijn te kunnen blijven afdoen.

Verschuivingen in andere ketens hebben een effect op GKT. Tevens heeft de keten prioriteit gegeven aan het kunnen opvolgen van signalen en het beheersen van privacyrisico's (waaronder het eerder uitfaseren van applicaties zoals KTA). Hierdoor ontstaat pas vanaf 2029 geleidelijk meer ruimte voor de ontwikkeling en implementatie van nieuw beleid en strategische initiatieven.

Parameterwijzigingen	
Bezwaren, verzoeken en klachten: termijnen voor verlengen of verdagen	1 maand
overige wijzigingen	
AWB termijnen (bezwaren, verzoeken en klachten)	Afhankelijk vormgeving; impactanalyse nodig om doorlooptijd vast te stellen
Rentepercentage kostenberekening bij herzien van een beschikking	1 kwartaal

B12 Analytics

B12.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte

De keten Analytics bundelt expertise en technische voorzieningen voor het veilig en verantwoord uitvoeren van data-analyses en AI-toepassingen binnen de Belastingdienst, Douane, Dienst Toeslagen en het beleidsdepartement Financiën. Hiermee ondersteunen we de dienstverlening, het toezicht en de interne processen en dragen we bij aan verdere vernieuwing. De nadruk ligt daarbij op datakwaliteit, ethiek, privacy, transparantie en het inrichten van de datagovernance ondersteund door een professioneel ICT-platform.

In 2026 werkt de keten aan de gedeeltelijke vervanging van de onderliggende infrastructuur vanwege een contract dat eind 2026 afloopt. De migratie van data, analytische voorzieningen en producten naar een modern en duurzaam platform vraagt een aanzienlijke inspanning van de hele Belastingdienst. Deze werkzaamheden zijn noodzakelijk om continuïteit te borgen en vormen een belangrijke randvoorwaarde voor innovatie.

Vanaf eind 2026 starten aanvullende activiteiten gericht op het versterken van business intelligence op operationele data. Deze werkzaamheden lopen door in 2027.

Sinds 2025 werkt de keten aan de inzet van (generatieve) AI. De toepassingen worden ontwikkeld binnen de daarvoor geldende kaders om de betrouwbaarheid en rechtmatigheid te waarborgen. Daarnaast is een AI-toetsingsproces ingericht, waarin AI-toepassingen worden getoetst op naleving van de AI Act, het rijksbrede AI-beleid en aspecten zoals risico's, transparantie en bias. Nieuwe algoritmen worden vastgesteld conform het algoritmebeleid en, waar van toepassing, gepubliceerd in het Algoritmeregister om transparantie en beheersing te borgen. In 2026 zijn de eerste toepassingen in productie genomen waardoor de organisatie kan profiteren van AI-oplossingen.

Parameterwijzigingen
niet van toepassing
overige wijzigingen
niet van toepassing

B13 Gegevens

B13.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
De keten Gegevens werkt onder het programma Grip op Gegevens aan de volledige modernisering van het gegevenslandschap van de Belastingdienst. Hiermee heeft de Belastingdienst meer kennis over welke gegevens waar zijn geadministreerd, wat de betekenis is van deze gegevens, hoe goed deze gegevens zijn en waarvoor ze worden gebruikt. Voorzieningen en kennis ter ondersteuning hiervan worden vanuit de keten Gegevens centraal beschikbaar gesteld en door de andere ketens gebruikt voor het maken van de eigen gegevensdiensten. Deze ontwikkeling is randvoorwaardelijk voor een groot deel van de toekomstige digitalisering van heffingen en inningen. Daarnaast wordt gewerkt aan de vernieuwing van de persoonsadministratie. Parallel aan deze modernisering wordt in ieder geval tot 2028 gewerkt aan de implementatie van EU-richtlijnen en OESO-regelingen voor de uitwisseling van informatie met andere Belastingdiensten (Directive on Administrative Cooperation; DAC). Daarnaast levert de keten een substantiële bijdrage aan andere wettelijke maatregelen, waaronder de invoering van de Wet werkelijk rendement box 3. Vanaf 2028 ontstaat er geleidelijk meer ruimte voor de ontwikkeling en implementatie van nieuw beleid en strategische initiatieven. Tot die tijd is de beschikbare ruimte beperkt.
Parameterwijzigingen
niet van toepassing
overige wijzigingen
niet van toepassing

B14 Bedrijfsvoering

B14.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
Het IV-landschap van de keten Bedrijfsvoering omvat voorzieningen voor de bedrijfsvoering van de Belastingdienst die Rijksbreed worden ingezet, zoals personele systemen, marktgebaseerde financiële oplossingen en eigen ontwikkelde voorzieningen waaronder Generieke Dossier Archivering (GDA). De keten richt zich de komende jaren op het voldoen aan en implementeren van horizontale wet- en regelgeving, waaronder de Cyberbeveiligingswet, inclusief de daaruit voortvloeiende verplichtingen zoals de Rijksbrede inzet van het Rijksidentificatienummer (RIN), de Wet open overheid (Woo) en de Archiefwet (Aw). Deze opgaven worden ingevuld via de doorontwikkeling van GDA tot en met 2028 en de ontwikkeling van voorzieningen voor informatieontsluiting, zoals Zoek en Vind, dat vanaf 2027 inzicht kan bieden in ongestructureerde data ten behoeve van verantwoording. Het volledig voldoen aan de Archiefwet en de Cyberbeveiligingswet vraagt om een omvangrijke en meerjarige implementatie, dit gezien de omvang en complexiteit van het IV-landschap. Hoewel GDA binnen de keten Bedrijfsvoering als belangrijke voorziening voor de Archiefwet wordt ontwikkeld, is het voldoen daaraan afhankelijk van de aansluiting van andere ketens. Hetgeen een meerjarige inspanning is. Daarnaast werkt de keten aan de invoering van governance, risk management en compliance (GRC) voor een eenduidige werkwijze Belastingdienst-breed. Verder wordt gewerkt aan de

overstap naar een nieuwe versie van het ERP-systeem (Enterprise Resource Planning), waarmee de continuïteit en ondersteuning voor de komende jaren is gewaarborgd.

Parameterwijzigingen

niet van toepassing

overige wijzigingen

niet van toepassing

B15 Keten IV

B15.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte

Keten IV levert en onderhoudt generieke diensten voor het ontwikkelen, onderhouden, voortbrengen en runnen van applicaties aan de ketens van de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen. Daarnaast levert de keten IV-kantoorautomatiseringsdiensten ten behoeve van rijkskantoren en overheidsdatacenters.

De recente geopolitieke ontwikkelingen hebben aanzienlijke gevolgen voor de planning en prioritering binnen de keten IV en vergroot de druk op de uitvoering van bestaande en nieuwe opgaven. Risico's gerelateerd aan digitale autonomie hebben een effect op lopende initiatieven zoals de modernisering van de werkplek en het werk voor de omzetbelasting voor keten OB. Dit leidt ertoe dat andere prioriteiten in het portfolio later aan bod komen. De uitgangspositie voor digitale autonomie voor de Belastingdienst is echter goed en de ambitie hoog. Daarom zal ingezet worden op het vergroten van de (software)ontwikkel output door middel van slimme technieken (AI) en het vergroten van de datacenter capaciteit.

Naast deze inhoudelijke vernieuwingen vindt een professionalisering plaats middels een Agile transformatie en de ondersteuning van DevOps werken. Dit alles draagt bij aan een betere ondersteuning van de ketens bij het ontwikkelen en implementeren van nieuw beleid en het moderniseren van het landschap.

Parameterwijzigingen

niet van toepassing

overige wijzigingen

niet van toepassing

B16 Interactie

B16.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte

De keten Interactie zorgt ervoor dat burgers, bedrijven en intermediairs alle informatie kunnen raadplegen en zaken kunnen regelen via hun (digitale) voorkeurskanaal. Samen met andere dienstonderdelen werkt de keten aan de verbetering en borging van de (digitale) dienstverlening. De keten informeert en attendeert burgers en bedrijven over relevante zaken of (status-)wijzigingen in hun fiscaal dossier, biedt handelingsperspectief, faciliteert het doen van transacties en verleent persoonlijke hulp aan wie dat nodig heeft.

De belangrijkste moderniseringstrajecten zijn de migratie van het IPAS-platform naar OpenShift, de containerisatie van applicaties en de Java-upgrade. Deze moderniseringsopgave is noodzakelijk om de continuïteit bij de keten Interactie te waarborgen en loopt tot en met medio 2027.

Daarnaast wordt gewerkt aan de modernisering van de contactcentervoorziening (MCC), omdat de huidige voorziening technisch en functioneel verouderd is en de ondersteuning in 2028 eindigt. Daarbij worden, mede naar aanleiding van het advies van het AcICT, verschillende oplossingsrichtingen onderzocht, waaronder CCaaS en on-premisesalternatieven.

Naast deze moderniseringsopgaven wordt gewerkt aan meerdere projecten die eraan bijdragen dat de Belastingdienst voldoet aan Europese en Nederlandse wet- en regelgeving, zoals de invoering van Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), stroomlijning fiscaal inzagerecht en Electronic Identification And Trust Services (eIDAS). Dankzij Keuze Digitaal kiezen steeds meer burgers ervoor hun post digitaal te ontvangen. Inmiddels hebben ruim 4 miljoen burgers deze keuze gemaakt, wat heeft geleid tot een besparing van 2 miljoen euro.

Vanaf 2028 ontstaat er geleidelijk meer ruimte voor het ontwikkelen en implementeren van nieuw beleid en strategische initiatieven. Wel geldt dat er al een aantal (potentiële) procesverbeteringen voor burgers en bedrijven in beeld zijn, zoals de Belastingdienst app, het digitaal aanbieden van formulieren en een nieuw Customer Relationship Management (CRM)-systeem. Hierdoor kan de Belastingdienst burgers, ondernemers en intermediairs betere, veiligere en integrale dienstverlening aanbieden en wordt het werk voor de medewerkers eenvoudiger.

Parameterwijzigingen
niet van toepassing
overige wijzigingen
niet van toepassing

B17 Accijnzen en Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken

B17.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
Douane informeert via de reguliere voortgangsrapportages de Tweede Kamer over de status van haar moderniserings- en beleidsopgave.		
Parameterwijzigingen		
aanpassing accijnstarieven (met uitzondering van tabaksaccijns)	15 december	
aanpassing tarief tabaksaccijns	15 december	om met de wettelijke drie maandentermijn voor drukken en toepassen nieuwe zegels rekening te houden, treden wijzigingen per 1 april in werking
overige wijzigingen		
andere wijzigingen	12-24 maanden	afhankelijk van de wijziging en gerekend vanaf het moment dat de wetgeving is aangenomen en de specificaties voor de wijziging aan de systemen definitief zijn vastgesteld en onder de voorwaarde dat deze daarna niet meer wezenlijk worden gewijzigd. De concrete termijn is sterk afhankelijk van de wijziging en de prioritering ten opzichte van andere wijzigingen.

B17.2. Toelichting
Aanpassingen van parameterwaarden voor de accijnzen en de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken moeten uiterlijk op 15 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden.

Uitzondering hierop vormen de tabaksaccijnzen. De reden hiervoor is dat leveranciers van tabaksproducten tijdig nieuwe tabakszegels moeten laten drukken en toepassen. Daarmee is een doorlooptijd van drie maanden na publicatie in het Staatsblad gemoeid. Om die reden gaan uit een Belastingplan voortvloeiende wijzigingen per 1 april in. Tussentijdse tariefaanpassingen (andere dan tabaksaccijnzen) zijn mogelijk indien rekening wordt gehouden met de tijdvakken waarop de belastingplichtigen hun aangiften en teruggaafverzoeken moeten doen.

Voor complexe wijzigingen, waar bijvoorbeeld ook de aangifte- en teruggaafformulieren moeten worden aangepast of een nieuwe belasting wordt ingevoerd, geldt het volgende. Om deze per 1 januari van een bepaald jaar te kunnen toepassen en onder voorbehoud van een uitvoeringstoets, geldt een invoeringstermijn van minimaal 12 tot 24 maanden (t-1 of t-2) gerekend vanaf het moment dat de wetgeving is aangenomen en de specificaties voor de wijziging aan de systemen definitief zijn vastgesteld en onder de voorwaarde dat deze daarna niet meer wezenlijk worden gewijzigd. Afhankelijk van het geval dienen de wetgeving en de specificaties dus definitief te zijn op 1 januari in het jaar ervoor of het jaar daarvoor. De concrete termijn is sterk afhankelijk van de wijziging.

B18 Toeslagen

B18.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
De Dienst Toeslagen informeert via de reguliere voortgangsrapportages de Tweede Kamer over de status van haar moderniserings- en beleidsopgave.		
Parameterwijzigingen		
kindgebonden budget, huurtoeslag, kinderopvangtoeslag en zorgtoeslag	16 oktober	cijfers worden voorafgaand aan de deadlines aangeleverd door de beleidsdepartementen
zorgtoeslag standaardpremie	13 november	
overige wijzigingen		
kleine wijzigingen, op basis van bestaande gegevens	6-12 maanden	
grote wijzigingen met bijvoorbeeld nieuwe gegevens	12-18 maanden	

B18.2. Toelichting
Voor toeslagen geldt net als voor de inkomstenbelasting dat de Dienst Toeslagen al vóór de jaarwisseling begint met het vaststellen van rechten. Daarvoor start de Dienst Toeslagen in de tweede helft van oktober (t-1) het proces massaal automatisch continueren (MAC), waarin circa zes miljoen unieke huishoudens bericht krijgen over de hoogte van hun toeslag per 1 januari van het volgende jaar (t). De toeslag voor januari wordt al in de tweede helft van december aan de toeslaggerechtigden overgemaakt.
Met de verantwoordelijke beleidsdepartementen is de afspraak gemaakt dat zij de benodigde parameterwaarden voor huurtoeslag, kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget uiterlijk 16 oktober (t-1) bij Dienst Toeslagen aanleveren. Zodra de parameterwaarden binnen zijn, worden deze in de systemen geladen en wordt het MAC-proces voor deze toeslagen gestart. Omdat de premievaststelling voor de Zorgverzekeringswet niet eerder bekend is, wordt de standaardpremie uiterlijk 13 november (t-1) aangeleverd. Dit is net op tijd om dit laatste element van de

zorgtoeslag nog aan het verder al geheel gereedstaande MAC-proces toe te voegen. Nadat het MAC-proces is gestart, is het niet meer mogelijk om met gewijzigde parameterwaarden in de voorschotverstrekking in te grijpen.

De hoogte van een toeslag is onder meer afhankelijk van het toetsingsinkomen. In de praktijk is dit het verzamelinkomen, of – indien geen aanslag inkomstenbelasting wordt opgelegd – het belastbare loon in het jaar waarop de toeslag betrekking heeft. Het MAC-proces draait voorafgaand aan het jaar (t-1), terwijl het toetsingsinkomen pas na afloop van het jaar (t+1) vaststaat. Dienst Toeslagen maakt in het MAC-proces zoveel mogelijk gebruik van laatst bekende inkomensgegevens.

In het verleden is het meermaals voorgekomen dat een wijziging in de loon-/inkomstenbelasting per 1 januari doorwerkte naar het toetsingsinkomen voor toeslagen voor datzelfde jaar. In de praktijk beschikt Dienst Toeslagen in de meeste gevallen niet over informatie waarmee kan worden vastgesteld wat voor individuele toeslaggerechtigden het effect van die wijziging is voor hun toetsingsinkomen. Dat blijkt pas als het toetsingsinkomen na afloop van het jaar is vastgesteld en wordt gebruikt bij het definitief toekennen van de toeslag(en). Om deze effecten te minimaliseren heeft Dienst Toeslagen de mogelijkheid om de inkomens te indexeren naar een volgend jaar. Daarnaast wordt op basis van inkomens uit het verleden waar nodig een aanpassing gedaan aan het inkomen in het MAC proces. Gedurende het jaar worden er op inkomen activiteiten ondernomen om bijvoorbeeld snelle stijgers te attenderen op het doorgeven van actuele inkomens. Daarnaast kunnen toeslaggerechtigden ook zelf actie ondernemen om wijzigingen in hun toetsingsinkomen die het gevolg zijn van aanpassingen in de loon-/inkomstenbelasting te laten verwerken in de hoogte van hun toeslagenvoorschot. Doen zij dat niet, dan trekt Dienst Toeslagen dat na afloop van het jaar recht in de vorm van een nabetaling aan de toeslaggerechtigde, of een door de toeslaggerechtigde te betalen terugvordering.

De uiterste datum waarop andere aanpassingen moeten vaststaan, is sterk afhankelijk van de aard van de wijziging. Kleine wijzigingen, waarbij op basis van bestaande gegevens regels worden aangepast, moeten uiterlijk 6 tot 12 maanden voorafgaand aan het toeslagjaar vaststaan (t-1). Grote wijzigingen waarbij bijvoorbeeld gebruik moet worden gemaakt van nieuwe gegevens moeten minimaal 12 tot 18 maanden van tevoren vaststaan, afhankelijk van de mate van ingrijpendheid van de aanpassing. Parameterwijzigingen van formaat kunnen grote gevolgen hebben voor de burger.